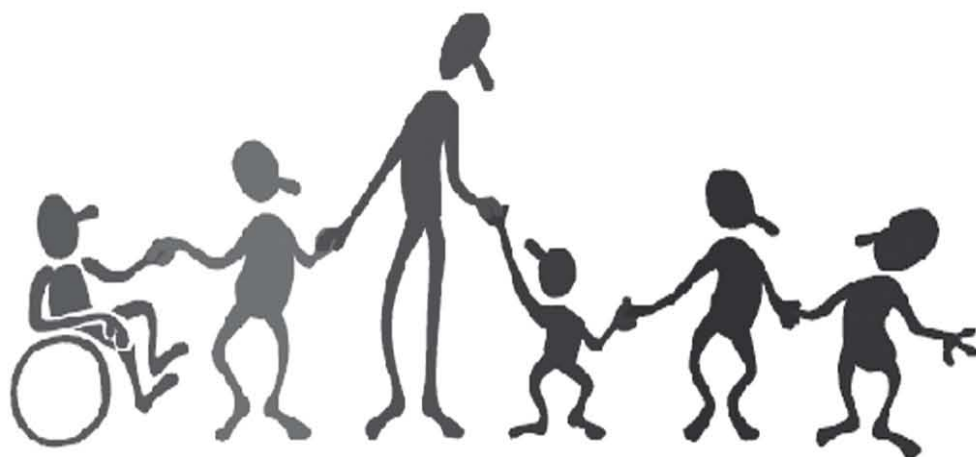

Likabehandlingsplan för förskolorna inom Centrala Norra

Planen vänder sig till alla barn och vuxna som vistas i förskolan

Syfte

- Att främja barns och vuxnas lika rättigheter (oavsett kön, etnisk tillhörighet religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder)
- Att förebygga och motverka alla former av diskriminering och annan kränkande behandling
- Att tidigt reagera och vidta åtgärder mot mobbning och annan kränkande behandling

Mål

- Att ingen på förskolan ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling
- Att barn, personal och föräldrar ska trivas, känna sig trygga och välkomna på förskolan.

Den 1 april 2006 fick Sverige en ny lag som syftar till att främja alla barns lika rättigheter i alla våra skolformer från förskola, skola till vuxenutbildning. Alla barn skall känna sig trygga samt bemötas och behandlas med respekt. Alla skolformer skall motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Jämställdhetsombudsmannen, ombudsmannen mot etniskt diskriminering, ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning. Handikappsombudsmannen och Skolverket skall inom sina respektive områden se till att lagen följs.

Definitioner

- *Diskriminering*: När någon behandlas annorlunda på grund av av kön, etniskt tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.
- *Trakasserier*: Är diskriminering som utförs av vuxna gentemot barn, från barn till barn eller från vuxen till vuxen. Trakasserier kan uttryckas både fysiskt, verbalt och icke verbalt, ex utfrysning.
- *Annan kränkande behandling*: Ett uppträdande som utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller en vuxens värdighet.

Vad säger lagen om mobbning?

Mobbning är en allvarlig förseelse och man kan bli polisanmäld, åtalad och dömd. I lagen står det på flera ställen att mobbning är ett lagbrott, ex.:

- *Ofredande*: Innebär att man knuffar någon, hindrar någon från att komma fram, sliter sönder kläder eller trakasserar någon med telefonsamtal. Straffet ligger mellan böter och fängelse upp till sex månader.
- *Förtal*: Kan innebära att man sprider falska rykten som ex. att någons förälder har suttit i fängelse, att någon har en smittsam sjukdom eller att någon är homosexuell. Straffen ligger mellan böter och upp till två års fängelse.
- *Förolämpning*: Innebär att man ex. kallar någon cp, svartskalle, dumhuvud, hora eller bög. Straffen ligger mellan böter och upp till sex månaders fängelse.

- *Olaga hot*: Innebär att man ex. hotar att misshandla eller knivskära någon om de skvallrar eller inte gör som man säger. Straffen ligger mellan böter och två års fängelse.
- *Misshandel*: Innebär exempelvis att någon sparkar, slår någon med knytnävarna eller sätter en armbåge i magen. Straffen ligger mellan böter och upp till två års fängelse. Betraktas misshandeln som grov kan straffet bli ännu längre.

Utdrag ur läroplanen Lpfö 98

Förskolan värdegrund och uppdrag:

"En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen."
(Sida 7)

Gemensamt förhållningssätt på förskolorna inom Centrala Norra

Förskolans förhållningssätt/värdegrund - se bilaga 1: Vår gemensamma värdegrund

Förebyggande arbete

Se bilaga 2: Förväntansdokument gällande förskolorna inom Centrala Norra

I förskolan arbetar vi med:

- Att skapa gemenskap under exempelvis aktiviteter, lekar och samlingar, där olikheter och likheter lyfts fram som något positivt
- Att det är tillåtet att säga nej
- Att skapa trygghet genom vuxen närvaro i lek och aktiviteter
- Daglig föräldrakontakt vid ex lämning, hämtning, föräldramöten och utvecklingssamtal

Att utreda och åtgärda kränkande behandling

I det dagliga arbetet med barnen uppmärksammar vi när barn utsätts för kränkande behandling. De vuxna agerar som goda förebilder och ser till att de barn som utför den kränkande behandlingen förstår den felaktiga handlingen som de har utfört. Även vuxnas kränkningar mot barn är viktiga att utreda och åtgärda. (Handlingsplaner, se bilaga 3).

Barns förhållningssätt

- Uppmärksamma, prata med barnen om vad de gjort
- Använda sig av "hur -frågor"

Hur kände du?

Hur tänkte du?

Hur tror du att den andre kände sig?

Hur ska du göra för att den andre ska bli glad?

Hur ska du göra nästa gång du hamnar i en liknande situation?

- Barnen ska inte bara säga förlåt, utan också **göra** förlåt. De vuxna ser till att det barn som utsätts för kränkningen får upprättelse för det inträffade genom tröst och genomgång av det inträffade
- Vid upprepade tillfällen eller incidenter riktade mot ett och samma barn ska föräldrar, rektor och specialpedagog informeras, som i sin tur vidtar lämpliga åtgärder
- Förskolans insatser ska dokumenteras

Vuxnas förhållningssätt

- Om vi ser att någon gör ”fel” ska vi säga till
- Ta den personen åt sidan och fråga hur den tänkte
- Vid upprepade tillfällen ska rektor och specialpedagog informeras, som i sin tur vidtar lämpliga åtgärder
- Förskolans åtgärder ska dokumenteras

Föräldrar har också ett stort ansvar. Om förskolan och hemmet tar klart avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på barnet. Prata med ditt barn om mobbing. Är något barn utsatt? Är någon ensam? Ta kontakt med förskolan om ditt barn berättar om trakasserier och mobbing. Vi måste alla hjälpas åt att skapa en förskola där alla trivs och har det bra.

Vår gemensamma värdegrund **Förskolorna inom Centrala Norra**

Vårt arbete på förskolan vilar på en värdegrund som står uttryckt i förskolans läroplan (Lpfö98). Inom enheten Centrala Norra förskolorna gemensamt kommit fram till hur värdegrunden tolkas i praktiken. Den styr vårt förhållningssätt till barnen. Några nyckelbegrepp ur läroplanen är:

Respekt

Vi visar hänsyn, lyssnar på varandra och accepterar en annan åsikt och andra val om det avviker från vår egen.

Integritet

Vi respekterar varje människas egna gränser i alla situationer och sammanhang.

Empati

Vi tränar oss att utveckla vår medkänsla och omtanke för andra människor.

Rättvisa

Vi strävar efter att utgå från barnets behov. Det innebär inte att alla får samma sak.

Egenvärde

Varje individ är unik och har ett alldeles eget värde oberoende av andra. Varje barn ska känna att de duger som de är. Vi ser, hör och bekräftar barnen för att stärka deras självkänsla.

Lika värde

Alla människors liv har ett lika värde. Det innebär att vi inte gör skillnad på något barn utifrån bakgrund.

Demokrati

Vi lyssnar på barnen och strävar efter att göra dem delaktiga i verksamheten. Vi uppmuntrar deras förmåga att påverka sitt liv i förskolan.

Solidaritet

Vi ser det som en självklarhet att hjälpa dem som har behov och tar ett gemensamt ansvar för vår verksamhet i förskolan.

Jämställdhet

Vi ger barnen samma möjlighet, stöd och krav oberoende av kön, nationalitet och livsåskådning.

Förväntansdokument gällande förskolorna inom Centrala Norra

Förväntansdokumentet har till syfte att tydliggöra förskolans och föräldrarnas ansvar och förväntningar på varandra.

Förskolans personal förväntas:

- arbeta för att skapa trygghet för barnen
- möta alla med hänsyn, vänlighet och respekt
- sträva efter att varje barn får utveckla sin självkänsla
- ta ansvar för att kontakt med vårdnadshavaren sker omgående om något särskilt har hänt
- skapa en lugn, inspirerande och utvecklande miljö
- uppmärksamma konflikter och hjälpa barnen att lösa dem
- ge alla barn stöd och stimulans efter eget behov
- kontinuerligt utvärdera sitt och barnens arbete och vara öppna för synpunkter
- inte utsätta barn eller vuxna för mobbning eller annan kränkande behandling
- genomföra utvecklingssamtal med barn och förälder/vårdnadshavare minst en gång per år

Barn på förskolan förväntas utifrån ålder och mognad:

- visa hänsyn och vara hjälpsamma
- lyssna på andra och vänta på sin tur
- samarbeta i grupp
- inte utsätta kamrater eller vuxna för mobbning eller annan kränkande behandling
- använda ett vårdat språk

Föräldrarna i förskolan förväntas:

- inte utsätta barn eller vuxna för mobbning eller annan kränkande behandling
- ta del av sitt barns dag i förskolan
- ta del av planering och information som anslås på tavlan
- respektera tider som anges
- delta vid föräldramöten, utvecklingssamtal och andra sammankomster
- anmäla ditt barns frånvaro vid sjukdom eller ledighet samt meddela när det kommer åter
- låta barnet vara hemma vid sjukdom tills det är symtom- och feberfritt och orkar delta i alla aktiviteter på förskolan
- förmedla en positiv bild av förskolan till sitt barn
- se till att ditt barn har rätt utrustning och är förberedd för sin dag på förskolan
- kontakta berörd personal eller ledning om du har frågor eller funderingar

Vi vill att du som vårdnadshavare alltid skall känna dig välkommen till förskolan och vi ser dig som en värdefull resurs i arbetet med barnen.

Bitning, klösning, knuffning

Förebyggande:

- prata med barnen om hur det känns att bli biten/klöst/knuffad och att det gör ont
- lära barnen att använda ord i stället
- vara nära och delta i leken och inte lämna barnen ensamma utan tillsyn
- observera och hitta mönster som kan förändra
- dela gruppen i flera små grupper

Görande:

- ta hand om och trösta det utsatta barnet
- prata med barnet som bitit/klöst/knuffat
- ”göra förlåt”
- prata med föräldrarna
- vid behov prata med specialpedagog/rektor

Uppföljning:

- stämma av med personalgruppen
- stämma av med föräldrarna
- stämma av med specialpedagog/rektor

Utstötning

Förebyggande:

- samtala med barnen om hur man är bra kompis
- lära barnen att kunna säga nej och att acceptera ett nej
- att hjälpa barnen att lösa konflikten själv och sedan hämta en vuxen om det inte fungerar

Förslag på fördjupning: starta upp höstterminen med ett ”kompistema”, skriva ”kompisregler” tillsammans med barnen.

Görande:

- ta reda på vad som har hänt, prata med de berörda
- en vuxen hjälper till att försöka lösa konflikten utifrån situationen
- som vuxen vara närvarande
- som vuxen dokumentera om situationen upprepas
- prata med hela barngruppen
- prata med föräldrarna
- vid behov prata med specialpedagog/rektor

Uppföljning:

- med ansvarig pedagog/personalgruppen
- med föräldrarna
- med specialpedagog/rektor

Kränkande behandling - vuxen mot barn

Förebyggande:

- alla tar del av likabehandlingsplanen och läroplanen
- diskutera förhållningssätt i personalgruppen

Görande:

- ta den vuxne åt sidan och fråga hur den tänkte
- diskutera händelsen i arbetslaget
- vid upprepade tillfällen ska rektor/specialpedagog informeras, som i sin tur vidtar lämpliga åtgärder

Uppföljning:

- med arbetslaget
- med rektor/specialpedagog